

Merode

Twee novelles

Gilbert Keyzer

©Gilbert Keyzer

Alle personen in deze verhalen zijn door de auteur
verzonnen.

Inhoud

Merode	6
Noordermarken	173

Merode

Reindert van Merode fietste het volkstuincomplex op. Licht nahijgend van de rit ketende hij zijn rijwiel aan een lantaarnpaal op een pleintje.

Zijn achterband was halfleeg. Hij nam zich voor de band, na bezoek aan het tuintje op spanning te brengen.

Het was een warme junidag. Bomen en struiken vertoonden nog de lenteachtige diversiteit aan bladtinten, die al snel tot eenkleurig groen zou overgaan.

Merels vlogen met hun vangst op hun nesten aan.

Het was benauwd. De lucht voelde aan als damp.

Zure, stoffige plantenlucht hing om hem heen. Reindert transpireerde. Zijn huid jeukte. Hij sloeg een insect van zich af.

De zon ging schuil achter een onrustig wolkendek.

Reindert dacht naderende regen te ruiken.

Hij had drukte verwacht op deze zondagmiddag. Er was vrijwel niemand te zien.

Van de paviljoenen om het pleintje heen waren de deuren gesloten.

Er zal wel een belangrijke voetbalwedstrijd worden gespeeld, zo vermoedde hij.

Uit een van zijn fietstassen haalde Reindert plastic tassen tevoorschijn.

Via een bochtig asfalt pad, waarlangs essen, brandnetels en berenklauwen welig tierden, begaf hij zich naar zijn perceeltje.

Hij sloeg een onbestraat laantje tussen rijen heggen in en bekeek de aangrenzende tuintjes. Alles keurig geharkt, overal het onkruid verwijderd, dat in bergjes langs de percelen lag uit te drogen.

Een ouder echtpaar zat in een tuinhuisje naar de televisie te staren.

Inderdaad, een voetbalwedstrijd. Een scherm vol groen, met witte lijnen. Het blikken gejuich van duizenden schreeuwende supporters.

De hysterische stem van een commentator. Van een naast het huisje oprijzende composthoop kwam een doordringende stank. Een wolk vliegen steeg ervan op. Reindert blies en wapperde zijn handen.

Midden op zijn stukje grond stond een schuur, te klein om er langere tijd in te verblijven. Reindert koesterde geen enkel verlangen het door een echt tuinhuis te vervangen.

Zijn groenten en fruitstruiken en boompjes verzorgen, onkruid wieden en wegwezen.

Hij vermeed het contact met zijn volkstuinburen zoveel mogelijk, nadat hij tijdens zijn eerste bezoeken enkele gesprekken met ze had gevoerd. Geleuter over weer en ongedierte en eindeloze jeremiades over doorgemaakte ziektes, was al hetgeen men kwijt wilde, zonder interesse te tonen in hetgeen een ander wellicht te vertellen had.

Hoeveel zou het me nou werkelijk opleveren, vroeg hij zich af, het wankele tuinhekje opduwend. Rijk word ik er in ieder geval niet van.

Plantenzaden, fruitboompjes, compost, beendermeel, de huur... Hoeveel zou ik per maand aan groenten en fruit kwijt zijn in de super?

Een paar tientjes misschien. Economisch gezien, is het dus onzin wat ik doe.

Naast het schuurtje lagen met glasplaten overdekte groentebedden, alwaar hij sla, kool en paksoi had geplant. Het eerste wat hij zag, door het beduimelde glas heen, waren de door slakken en kevers aangevreten planten.

Hoe waren ze binnengedrongen? Dit ongewerveld tuig is blijkbaar in staat om tunneltjes te graven.

Reindert wierp zijn tassen op het met onkruid doorwoekerde gras en schoof de glasplaten opzij. Niet één plant leek hem voor verder kweken nog geschikt.

Van de meeste bladeren restten slechts staketsels van nerven.

Hij kreeg er pas goed de pest in, toen hij zag dat zijn aardbeienplanten en frambozenstruiken, die in de openlucht groeiden, geheel kaal waren geplukt. Waarschijnlijk mensenwerk. Of toch vogels? Rupsen misschien?

Opstekende wind woei de plastic tassen als halfgevulde ballonnen over het perceeltje. Het ontging hem. Zweet plakte zijn hemd tegen zijn rug.

Ik zou er mee op moeten houden, overwoog hij. Dat gluiperige, schijnheilige volk. Bejaard tuig is het. Zouden ze erachter zijn gekomen dat ik politiebrigadier ben geweest?

Speurend keek hij om zich heen. Enkele percelen verderop stond een oude man te schoffelen.

Misschien zijn het inderdaad vogels geweest. Ik ben te achterdochtig geworden, na jarenlang de leugens van verdachten aan te moeten horen.

Toch niet! In omringende percelen zag hij talrijke fruitstruiken en boompjes, die vol vruchtjes hingen.

Met een van verontwaardiging vertrokken gezicht vulde hij een plastic gieter met water uit een tappunt naast het schuurtje, waarna hij dacht: waarom zou ik die moeite nemen? Zo meteen gaat het regenen.

Reindert keek naar de donkergrijze hemel.

De glasplaten liet hij opzijgeschoven. Hij verliet het perceeltje.

Het echtpaar in het tuinhuisje zat nog steeds voor de televisie.

De beelden weerkaatsten in hun brillenglazen.

Misschien zijn ze afgelopen winter overleden aan koolmonoxidevergiftiging, tijdens een voetbalwedstrijd, bedacht hij.

Uitgedroogde lijken voor de buis.

Ik zou op het raam moeten kloppen. En dan? Als ze nog leven, glimlachen en zwaaien. Als ze dood zijn, laat ik ze met rust. Ik ben tenslotte met pensioen.

Bij de uitgang aangekomen, ging hij een van de paviljoenen binnen, waarvan de voordeur op een kier stond. De beheerder stond achter een balie tuingereedschap in te vetten.

Reindert deed zijn beklag, waar de beheerder schouderophalend op reageerde.

‘Je bent zelf verantwoordelijk voor je planten. Ik ben geen politieagent.’

Ik ben het geweest, had Reindert bijna geantwoord.

Politieagent. Brigadier zelfs. En er niet voor uit durven komen. Terwijl ik toch nog steeds trots ben op mijn beroep.

Hij overwoog om de huur van het perceeltje op te zeggen. Dat zou hem een dag corvee schelen, die hij de volgende maand zou moeten uitvoeren.

En veertig euro per maand. ‘Je kan van mij aardbeiplantjes krijgen. Moet je ze wel zelf uitgraven. Ze staan in het veldje achter het gebouw.’

‘Ik hoef geen nieuwe planten. Ze hebben de vruchten eraf gejat. Ik wil dat u uitzoekt wie mij bestolen heeft.’

De beheerder lachte kort en smalend.

‘Daar kan ik niet aan beginnen. De tuinen zijn de verantwoordelijkheid van de huurders. Doe aangifte, zou ik zo zeggen.’

De man draaide zich van hem af om in een lade te rommelen.

Reindert verliet het paviljoen. De eerste regendruppels petsten als donkere plekje op de straatstenen.

Zijn achterband stond geheel leeg. Hij trok het pompje onder de stang vandaan en begon te pompen. De band bleek lek.

Reindert bracht het pompje weer onder de stang, keerde naar het paviljoen terug en vroeg de beheerder om een emmer water en reparatiemateriaal.

Water kon hij krijgen, zoveel hij verlangde. Reparatiemateriaal was er niet.

Die is er vast wel, hij is alleen te belazerd om ernaar op zoek te gaan, vermoedde Reindert.

Hij overwoog om met de fiets aan de hand huiswaarts te wandelen. Tijdens die wandeling zou hij een viaduct over moeten. Een fiets met lege band meevoeren leek hem te zwaar. Zonder de beheerder te groeten, verliet hij het paviljoen.

Hij nam zich voor om geen corvee te doen en zich op de betreffende dag ziek te melden.

Het zou de eerste keer zijn, dat ik me ooit ziekmeld, dacht Reindert trots.

Het is wel een leugen. Hoe vaak heb ik gelogen? Vaak genoeg. Tegen Bernadette, collega's, verdachten.

Milde regen spatte hem in het gezicht. In rustige pas begon hij aan de terugreis.

Toch al gauw een kilometer of zes, schatte hij.

Het leek geen probleem voor een zeventigjarige man, die nog nooit medicijnen had gebruikt, nimmer een dag op het werk had verzuimd, en de naam van zijn huisarts niet eens kende.

Ik kan die volkstuin natuurlijk opzeggen. Dan heb ik, behalve de super en Polly, niets meer om naartoe te gaan. Wat kan ik beginnen tegen een onzichtbare dief? Het is vast iemand, die ik ooit gearresteerd heb. Ze lachen me uit hier. Wat een lol, een ex-politieman bestelen!

Hij was graag rechercheur geworden. Een commissie had hem ongeschikt bevonden.

Als het me zou lukken de dief of dieven op te sporen, toon ik in ieder geval aan, over speurderskwaliteiten te beschikken.

Reindert zag zichzelf al dagdelen lang in het schuurtje op de loer liggen en moest lachen. Voor een camera had hij geen geld.

Ik zou aardappelen moeten telen. En dan zal je zien, dat ze uitgegraven worden. Door zwijnen.

Het begon zo hard te regenen, dat hij naar een bushokje holde om er te schuilen.

Water spetterde tegen zijn voeten en benen.

Ik zou natuurlijk fruit kunnen kweken in mijn achtertuintje. En het op zomer en herfstmarkten te koop aanbieden.

Hij probeerde te berekenen of dit, de beperkte oppervlakte in aanmerking genomen, lucratief zou kunnen zijn. Het lukte hem niet. Te veel aannames.

De riolen om hem heen konden de regen niet verwerken. Er ontstonden plassen. Een bus reed er doorheen, hem

doordrenkend met een watersluier. Reindert stapte de weg op en schreeuwde.

De chauffeur reed door en liet een waas achter.

Het lukte Reindert niet om het kenteken te lezen. Hij overwoog om in het vervolg uitsluitend in zijn brigadiersuniform de straat op te gaan.

Iemand in uniform dwingt nog steeds respect af in dit land, wist hij.

Nadat de lucht begon op te klaren en het nog slechts lichtjes spetterde, hernam hij zijn voetreis. Hij passeerde een gebied met fabrieksloodsen en kantoorpanden.

Het werd droog. Druppels blonken in spinnenwebben in het parkachtige struikgewas. Het bleef bewolkt. Een stevige bries probeerde hem tegen te houden. Hij huiverde in zijn doorweekte broek en jas.

Bij de voet van het viaduct aangekomen, voelde hij een sensatie van hardheid in de linkerknieholte. Verbaasd betastte hij de plek.

Een spiertje dat vastzit, zo vermoedde hij. Enigszins met het been trekkend, begon hij aan de beklimming van het viaduct.

Het is alles bij elkaar toch wel een roteind om te lopen, vond Reindert.

Onder het viaduct suisden auto's en vrachtwagens in beide richtingen voorbij, in nevels van opspattend bermwater.

Flink buiten adem bereikte hij het hoogste punt, van waaruit hij, leunend op een reling, op het verkeer neerkeek.

Reindert schatte dat meer dan driekwart te hard reed.

Zijn linker knieholte voelde stijf aan. Bij iedere stap ervoer hij een pijnscheut. Hij bracht het gewicht bij iedere pas zoveel mogelijk op het rechterbeen.

Zijn woonwijk leek niet dichterbij te komen.

Hoe moet ik nou boodschappen doen, vroeg hij zich af.

Hij hield halt om bij te komen en zocht steun tegen een lantaarnpaal.

Als vanuit het niets verscheen een grote, druipnatte hond, die op hem afstormde en tegen hem opsprong. Het kostte hem moeite om overeind te blijven.

De eigenaar stond een eindje verderop te wachten.

‘Kunt u dat beest bij u houden?’ schreeuwde Reindert.

‘Hij doet niets!’

Met de opgeheven knie van zijn gezonde been hield Reindert het opdringerige dier van zich af. Hij voelde modderspatten op zijn gezicht komen.

Het andere been voelde aan als een stuk gloeiend hout.

De eigenaar floot, waarna de hond naar zijn baas stormde.

‘Waarom houdt u die hond niet aangelijnd?’

De eigenaar riep iets terug, dat hij niet verstond en draaide zich van hem af, om in hoog tempo weg te stappen.

Reindert strompelde zijn richting uit, waarop de man een hoek omsloeg en in de richting van een ander stadsdeel wandelde. De hond stooft door struikgewas met hem mee. Die haal ik nooit meer in, begreep Reindert. Hij passeerde een kruispunt en bereikte zijn woonwijk. Inmiddels kon hij zich slechts voortbewegen, door met rechts een stap te nemen, om vervolgens zijn linkerbeen ernaast te tillen. Een lichte blessure. Ik zal me onhandig bewogen hebben, vermoedde hij.

Dat rotbeest heeft me bijna omvergesprongen. Mensen weten niet waar ze aan beginnen. Ze zijn hun dieren niet de baas, zodat een ander er last van heeft.

Volgende keer zorg ik ervoor, dat ik mijn dienstwapen bij me draag.

Zijn dienstpistool, dat hij na zijn pensionering had moeten inleveren.

Hij had het achterovergedrukt en zijn diefstal door administratieve vervalsing verborgen. Hij wilde zich kunnen beschermen door ermee te dreigen en zo nodig een waarschuwingsschot te lossen.

Stapje voor stapje kreupelde Reinder door.

Zijn linker onderbeen leek in brand te staan.

Doodop kwam hij in zijn straat aan. Buurman Jaap kwam zijn huis uit.

Reindert hield stil, omdat hij contact met hem wilde vermijden.

Jaap had hem al gezien. Zijn buurman zwaaide.

Wat kon hij anders dan doorstrompelen?

‘Zo buur, wat is er met jou?’

‘Spiertje verrekt.’

‘Zal ik er even naar kijken?’

Jaap was hospik geweest.

‘Nee, dank je. Het is niets ernstigs.’

‘Nou, doe voorzichtig en ga ermee naar je huisarts.’

‘Komt wel goed.’

De gestalte van Jaap verdween in het schuurtje naast zijn huis.

Eindelijk bereikte hij zijn voordeur. Reindert werkte zich het gangetje door en liet zich in de woonkamer op een tweezitter zakken. Met beide handen zijn linkerbeen tillend, plaatste hij zijn voet op de lage tafel. Hij stroopte zijn broek op, draaide zijn been naar buiten en bekeek de knieholte.

Een harde, rode plek, waar vanuit een rode streep naar beneden liep. Het zal wel een insectenbeet zijn, vermoedde Reindert. Hij bekeek het getroffen gebied met grote nauwgezetheid, kon geen tekenkop of ander onheil ontdekken.

Zijn dochter Polly ging tegenover hem op de salontafel zitten. Zij stroopte zijn linker broekspijp omhoog.

Polly had aangebeeld, minutenlang gewacht en door het keukenraam gegluurd, waarna zij de voordeur geopend had, met de huissleutel die hij haar jaren geleden had gegeven.

Reindert, die halverwege het gangetje gekomen was, moest zich aan de trapleuning vasthouden. Polly had hem ondersteunend naar de tweezitter meegenomen.

Als ervaren verpleegkundige hoefde zij de plek in zijn knieholte niet eens te betasten. Ze zette grote ogen op.

‘Je hebt trombose’, wist zij.

Hij zag dat zij een bezorgd gezicht trok.

‘Wat is trombose ook alweer?’

‘Een bloedstolsel in een bloedvat. Je moet meteen naar het ziekenhuis. Straks schiet je een embolie.’

‘Een embolie?’

‘Als zo’n stolsel losschiet, kan het in je longen terecht komen.’

‘Is dat gevaarlijk?’

‘Het kan levensgevaarlijk zijn, als het in de hoofdvertakking terecht komt.’

Zij kwam overeind, Haar lange gestalte leek een schaduw over hem te werpen.

Haar echtgenoot Paul, die nerveus had lopen ijsberen, trok meteen zijn telefoon tevoorschijn en zocht het nummer van de doktersdienst op. Polly belde.

Pas na een zeer uitvoerig gesprek met de dienstdoende arts, lukte het Polly om een afspraak te krijgen. Meteen langskomen bleek vanwege enorme drukte onmogelijk. Zij konden pas over vijf uur terecht.

Dat zou dan om vier uur ’s middags zijn.

‘Als uw vader benauwd wordt, moet hij goed rechtop gaan zitten en diep doorzuchten’, luidde het advies.

Verbijsterd hoorde Polly hoe de verbinding verbroken werd.

‘Ik wil niet naar het ziekenhuis. Ik kan toch bij de huisarts langs?’

‘Die doet uiteindelijk niets anders dan je naar die doktersdienst doorsturen’, beweerde Polly.

Paul gaapte verveeld.

‘We zullen wel lang moeten wachten bij die doktersdienst’, veronderstelde hij.

‘Daar gaat mijn golftoernooi.’

‘Je hoeft niet te blijven, schat.’ Zij legde een hand op Pauls been.

‘Dan zitten jullie zonder auto.’

‘We kunnen een taxi nemen’, stelde zijn dochter voor.

‘Dat is me te duur’, vond Reindert.

‘Ik ga geen taxi betalen!’ riep Paul meteen.

‘Nou, dan breng ik jou toch eerst naar huis en dan rij ik terug naar vader.’

‘Kost ons een emmertje benzine.’

‘Dan win jij vanmiddag toch die hoofdprijs?’

Paul bracht een schamper lachje uit.

‘Ik kan ook met de bus’, stelde Reindert voor.

‘Vader toch, je kunt bijna niet meer lopen!’

Dat was waar. Als hij op zijn linkerbeen ging staan, kromp hij in elkaar van de pijn en duurde het minuten, voordat hij van zijn plek durfde te stappen. En dan nog hield hij het slechts enkele meters vol, net genoeg om het toilet te

bereiken. Het leek wel alsof er in zijn linker onderbeen een harde, verlammeende tak groeide.

Even later was Reindert alleen. Hij moest nodig naar het toilet.

Waarom heb ik haar niet gevraagd me te helpen? Alleen omdat ik bang was voor de rotopmerkingen, die Paul ongetwijfeld zou gaan maken.

Wat een ploert is het toch ook.

Zuchtend werkte hij zichzelf overeind, zodat hij wankelend op zijn rechterbeen kwam te staan. Hij zakte door zijn knieën, zodat hij met zijn rechterhand op de salontafel kon leunen. Uiterst voorzichtig bracht hij lichaamsgewicht over op zijn linkerbeen, dat aanvoelde alsof er gloeiend lood in gegoten werd.

Kreunend en vloekend van pijn lukte het hem om het toilet in het gangetje te bereiken.

Het was hem onmogelijk een goede positie tegenover de toiletpot in te nemen. Reindert hinkte terug en liet zich op de tweezitter vallen. Een straaltje urine liep langs zijn linkerbeen. In het kruis van zijn broek verscheen een vochtige plek.

Zoals hij lag, met zijn been op een kussen op de salontafel, zakte de pijn snel af.

Zijn linkerbeen voelde ijskoud aan.

Hoelang zou het duren, voordat Polly terug was? De afstand tussen hun huizen, zo wist hij, bedroeg vierenveertig kilometer. Maal twee.

Hij wist ook, dat zij vrijwel voortdurend te langzaam reed. Zij moest Paul natuurlijk naar de golfbaan brengen. Hoe ver lag die bij hun huis vandaan?

Die gewoonte van me alles te willen meten en controleren. Zou het die dwangmatigheid zijn, waardoor ik het nooit tot inspecteur heb gebracht?

Ik zeg tegen mezelf: brigadier, dat is toch een mooie functie? Ik fluister mezelf in, dat het niet voldoende is geweest. Dat ik het beter had kunnen doen.

Dankzij die ploert van een schoonzoon.

Paul was procesengineer bij een multinational. Diens werkzaamheden waren voor Reindert immer een raadsel gebleven, ondanks uitgebreide verhalen hierover, door zijn schoonzoon gehouden. Hij had zijn schoonvader nimmer toevertrouwd hoeveel hij verdiende.

‘Ik ben brigadier geworden’, vertelde Reindert jaren geleden.

‘Ach kerel, jij had het toch minstens tot hoofdinspecteur kunnen schoppen!’

‘Blijkbaar niet. Er zijn omstandigheden...’

‘Daar ben je zelf bij!’

‘Niet altijd.’

‘Begrijp me niet verkeerd, kerel. Ik beschouw politieagent als een belangrijk beroep. Ik kijk er niet op neer. Ze doen soms goede dingen. Het verkeer regelen bij ongelukken en zo.’

Dat soort gesprekken. Op je nummer gezet worden waar je dochter bijzit, door een arrogant stuk vreten waarmee hij ruim twintig jaar in leeftijd scheelde.

Polly had het tijdens deze deconfitures nooit voor hem opgenomen.

Ik kan me niet voorstellen hem ooit als ideale schoonzoon te hebben verwelkomd.

Die man palmt iedereen in, met z'n oppervlakkige charmes. Het is niet meer dan een ballon, nee, een windbuil met een glanzend verfje. En hij rijdt veel te hard, met die patserbak van hem. Van mijn part zet hij dat grommende kreng een keer tegen een boom. Niet als Polly naast hem zit, uiteraard.

Een pijnscheut trok door zijn linkerbeen. Alsof God, in wie hij allang niet meer geloofde, hem voor zijn slechte gedachten straffen wilde.

Levensgevaarlijk, had Polly gezegd.

Ik ben dus in levensgevaar. Zo voelt het niet. Verpleegsters raken vaak in paniek, juist omdat hun kennis, vergeleken met die van een arts, beperkt is.

Zou die pijn hem waarschuwen, dat er in zijn been een stolsel was losgeraakt, dat inmiddels op reis was, als een langzame, inwendige kogel van eigen weefsel, om uiteindelijk een bloedvat bij zijn longen te verstoppen?

Minutenlang haalde hij diep adem, omdat hij een voorraad verse lucht wilde aanleggen tegen eventuele ademnood. Hij werd duizelig en voelde geen enkele benauwdheid.

Ik geloof vast dat het een ontsteking is. Ik zal er wel een antibioticum tegen krijgen.

Allemaal paniek voor niks. Ik zal haar aanbieden twintig euro voor haar benzine te betalen. Ik geloof dat ik dan voor de rest van de maand nog genoeg op de rekening heb staan.

Reindert kon nog net bij de afstandsbediening van de televisie.

Hij zocht zenders af en keek naar een film.

Het liep al tegen vijven en nog steeds zaten zij in de wachtkamer, omringd door gewonden en kreunende zieken. Een schreeuwend kind hing op moedersschoot.

Tweemaal had Polly de baliemedewerksters benaderd.

‘Het is extreem druk mevrouw. De artsen en verpleegkundigen doen hun uiterste best.’

Reindert zat in een ziekenhuisrolstoel en had zijn linkerbeen op de stoel tegenover hem gelegd. Hij vreesde dat iemand die stoel zou opeisen en keek argwanend naar iedere nieuwkomer.

Sommige patiënten, die later dan hen waren binnengekomen, werden eerder door een van de artsen of triageverpleegkundigen opgehaald.

‘Die moeten acuut worden geopereerd’, legde Polly uit.

‘En ik? Kan ik er niet aan geopereerd worden?’

‘Ik denk het niet. Ze zullen je antistolling geven.’

‘Dan kan zo meteen naar huis.’

‘Ik denk van niet, vader.’

Reindert zuchtte. ‘Wil je koffie halen?’

Pas na halfzes, werden zij voor de triage door een verpleegster meegenomen naar een onderzoekskamertje.

Zij bekeek en betastte zijn knieholte.

‘Zijn vader en zijn broer zijn aan embolie overleden’, vertelde Polly.

De verpleegster knikte en vulde een formulier in. Zij nam hem de temperatuur en mat de bloeddruk.

Polly vroeg ernaar. Achtendertig drie. Honderddertig over negentig.

‘Gebruikt u medicijnen?’

‘Nee. Nooit gebruikt. Ik ben puur natuur. Behalve m’n vullingen.’

‘De dokter komt zo bij u.’

Even later zaten zij weer in de wachtkamer. Het was er nu zo druk, dat zij voor Reindert geen stoel meer konden vinden om zijn been op te leggen. Zijn linkerbeen begon loodzwaar aan te voelen.

‘Mijn vader is toch aan een hersenbloeding overleden?’

‘Dat kwam door embolie.’

‘En mijn broer?’

‘Dat is nooit duidelijk geworden. Toch denk ik nog steeds dat het bij hem ook embolie is geweest.’

‘Ik ben in mijn leven nog geen dag ziek geweest. Nooit hulp nodig gehad.’

‘Je moet accepteren dat je af en toe hulp nodig hebt.’

‘Ik ben je dankbaar dat je me hebt gebracht. Toch is het een raar gevoel, om ineens afhankelijk te zijn. Het maakt me onzeker’

Polly knikte. Een gezoem vertelde haar dat zij een bericht had ontvangen.

Zij keek op haar telefoon. Paul had het golftoernooi gewonnen.’

‘Nou, feliciteer hem namens mij.’

‘Dat is erg aardig van je.’ Zij roffelde met beide duimen een boodschap.

Reindert bladerde tijdschriften door. Polly belde met vriendinnen. Af en toe passeerde een arts, met wapperende jaspanden of een verpleegkundige, klepperend op witte klompen.

‘Morgen zitten we hier nog’, mopperde Reindert.

‘Ze werken zich helemaal suf hier.’

Langzamerhand raakte de wachtkamer leger.

‘Wil je wat eten?’ vroeg Polly.

‘Nee, dank je. Jij kunt toch wel naar het ziekenhuisrestaurant, als je honger hebt?’

‘We wachten nu al zo lang, dat het niet lang meer zal duren. Ik wil erbij zijn, als je onderzocht wordt.’

‘Paul zal zijn overwinning wel vieren. Had je daar niet bij willen zijn?’

‘Ach, ik geef niet zoveel om die kakkineuze wereld. Ik vind het geweldig voor hem dat hij gewonnen heeft. Het is zijn wereld. Die gun ik hem.’

‘Hoelang zijn jullie nou al getrouwd?’

‘Elf jaar.’

‘Dat is een hele tijd.’

‘We komen nog niet in de buurt van jou en moeder.’

De herinnering aan Bernadette kwam zo scherp bij hem binnen, dat hij eventjes niet meer aan zijn been moest denken.

Zijn gedachten aan zijn overleden vrouw werden verstoord door de verschijning van een gestalte in witte doktersjas.

De vrouw stelde zich voor als dokter Stultus en stak haar hand uit, eerst naar haar.

Polly reed haar vader achter de dokter aan, die in gezwinde pas de gang naar haar spreekkamer doorliep.

Zij ging meteen achter haar bureau zitten, alsof zij zich erachter wilde verschansen en keek hen aan door dikke brillenglazen.

‘Wat zijn precies de klachten?’

‘Dat hebben wij al aan de verpleegkundige doorgegeven. Kunt u alstublieft naar de knie van mijn vader kijken?’

‘Komt u op tafel liggen’, verzuchtte Stultus.

Met hulp van Polly hees Reindert zich op de tafel. Polly hiel hem zijn broek naar beneden te trekken. Door het papier waarop hij lag, kreeg Reindert geen goede grip, zodat hij bijna van de onderzoeksbank afgleed. Polly hield hem tegen.

Stultus boog zich voorover, betastte heel even de knieholte en vroeg of het pijn deed.

‘Vooral als ik erop sta.’

‘Het is erysipelas. Dat is een huidontsteking. U mag uw broek weer aantrekken. Ik schrijf een recept uit voor een antibioticum.’

‘Zijn vader en zijn broer zijn aan embolie overleden. Ik denk toch echt dat het een trombosebeen is.’

De dokter was inmiddels wederom achter haar bureau gaan zitten. Met haastig geschreven krabbels schreef zij een recept uit.

‘Bent u arts?’ vroeg zij, zonder hierbij Polly aan te kijken.

‘Nee, ik ben verpleegkundige.’

Stultus overhandigde haar het recept, passeerde haar en hield de deur van haar spreekkamer open. Zij vermeed oogcontact.

Beduusd hielp Polly haar vader de rolstoel in en rolde hem de gang op.

‘Sterkte en beterschap. Maakt u over een week een afspraak bij mij op de poli.’

De deur werd dichtgeduwd.

Zij duwde haar vader door lange gangen. Aan het einde ervan weken de klapdeuren bij hun nadering uiteen.

Bij de ziekenhuisapotheek bleek het rustig. Polly ontving een doosje capsules en borg het in haar handtas op. Ze bereikten de centrale hal.

Polly wilde met de rolstoel de draaideuren door.

Een portier kwam in de weg staan en hief een hand, alsof hij een verkeersagent was.

De ziekenhuisrolstoel mocht van hem niet gebruikt worden voor patiëntenvervoer naar de parkeerplaats.

Polly liet haar vader achter in de hal en repte zich naar haar auto.

Zij diende ruim drieëntwintig euro aan parkeergeld af te rekenen.

‘Je krijgt het van me terug.’ ‘Ach, laat toch zitten vader. Het is niet belangrijk. Wat ik wel belangrijk vind, is dat ik nog steeds bang ben dat je trombose hebt.’

Zwaar leunend op haar arm schuifelde Reindert het ziekenhuis uit.

Zij hielp hem de bijrijdersstoel op.

‘Wat moeten we dan? Naar een ander ziekenhuis?’ vroeg hij onderweg naar huis.

Polly aarzelde.

‘Misschien heeft die dokter toch gelijk, Ik ben een verpleegkundige. De kennis van een arts valt niet met iemand zoals mij te vergelijken.’

Zij draaide de straat in waar hij woonde.

Reindert zag zwarte vlekken voor zijn ogen. Hij voelde zich benauwd worden.

Polly had aanvankelijk niets in de gaten. Zij parkeerde voor haar vaders woning en stapte uit.

Hij wist zijn autogordel los te klikken. Hij voelde zich de auto uit vallen en met een klap op straat terecht komen. De gestalte van zijn dochter boog zich over hem heen. De vlekken voor zijn ogen vloeiden samen tot een inktzwart firmament.

Reindert voelde zich zweven in stroperige duisternis. Tevergeefs probeerde hij zich er met bewegingen van

armen en benen aan te ontworstelen. Hem leek slechts de herinnering aan bewegingen van armen en benen te resten. Alsof alleen zijn hoofd was overgebleven. Hij voelde warmte noch kou.

Schokken, alsof hij in een auto over richels heen werd gereden.

Onverstaanbare stemmen leken hem sterk vertraagd te bereiken. Hij dacht een diffuus geraas te horen. Wanhopig probeerde hij zich voor de geest te halen, wat hem overkomen was.

Een kwade droom, die hem met kleverige armen gevangenhiel? Zeer wel mogelijk. Hij voelde zijn lichaam niet langer.

Dus dat is de Dood, dacht Reindert. Een eeuwige nachtmerrie.

Een schok, scherpe, klikkende geluiden. Een gezoem, alsof hij over een effen oppervlak werd gereden.

Heel vaag kon hij lichtstrepen ontwaren, die over hem heen trokken.

Een sensatie alsof hij in het luchtledige zweefde. Er leken zich levende wezens om hem heen te bevinden.

Ben ik wel dood, vroeg hij zich af. Het kan toch niet zo zijn, dat ik voor eeuwig in deze cocon van duisternis blijf hangen? Of is het een grafkist? Die zo dadelijk de oven in geschoven wordt? Ze denken dat ik overleden ben!

Tevergeefs probeerde hij te schreeuwen.

Hij merkte of voelde nu helemaal niets meer om zich heen.

Herinneringen begonnen zich massaal aan hem op te dringen.

Zijn jeugdijaren. Zijn lachende moeder. Ze rook vrijwel voortdurend naar bloemen en zweet. Donkere plekken in de okselstreken van haar zomerjurk, met halflange mouwen. Ieder jaar, in september, waren zij er gezamenlijk op uit getrokken om bramen te plukken.

De tijd in houten schoolbankjes. Rolschaatsen op straat met vriendjes. De ijscoman, in zijn wagentje, zich door scherp getingel aankondigend. Hij droeg een witte pet met een gouden bies, alsof hij een marineofficier was.

Als jongeman bij een tante wonend, die statisticus was, de magie ontdekkend die gepaard ging met het door getallen concretiseren van zijn omgeving en het voorzien van gedragingen van kinderen en volwassenen. Hij had overwogen psychologie of wiskunde te studeren. Het werd hem al snel door ouders en leerkrachten duidelijk gemaakt, dat hij niet over voldoende intellect beschikte.

Reindert herinnerde zich een test, waarbij hij een koperen draad tot een figuur op papier plooiën moest. Het lukte hem niet. Zijn ouders werd verteld, dat hun zoon geen doorzettingsvermogen had. Als kind bewonderde hij het optreden van politieagenten. Het leek hem heerlijk om situaties en groepen personen de baas te zijn, gezag uit te stralen, op kruispunten het verkeer te regelen of tijdens kroeggevechten rustig en doortastend op te treden en aan gewonden eerste hulp te verlenen.

De opleiding aan de politieacademie. Hij was tanig gebouwd, slank en krachtig, uitblinkend in allerlei sporten en schietvaardigheid. Reindert ontwikkelde al snel de ambitie om rechercheur te worden.

Zijn vrouw Bernadette, zijn eerste liefde, die zo trots op hem was geweest. Zijn uniformen. De geboorte van Polly, lieve, donkerblonde Polly, die immer met verbazing de wereld bekeek, met donkerblauwe ogen.

Ze was volgens hem zo volmaakt dat hij vrijwel voortdurend bang geweest was dat zij door iets of iemand beschadigd raken zou. Hij had haar gedwongen zo lang mogelijk met steunwielletjes te fietsen, bang als hij was dat zij door een val blijvend invalide zou worden.

Die meid was als kool gegroeid, totdat zij bijna een kop boven hem uitstak.

De tragische dood van Bernadette, door een inbreker doodgeschoten. Die gruwelbeelden wist hij snel van zich af te schudden. Voorlopig.

Zijn mislukte pogingen om rechercheur te worden. De sabotage van zijn examenaanvragen. Het dedain waarmee hij werd afgewezen.

Zijn verbittering, die hem echter niet verhinderde, als brigadier op succesvolle wijze politieacties te coördineren. En ineens zag hij al hetgeen hij zich herinnerde om zich heen draaien, als guirlandes vol zoete, bittere en tragische herinneringen. Alles herleefde hij tegelijkertijd. Zijn hele leven leek zich om hem heen uit te strekken, als een licht

deinend tapijt van driedimensionale, langzaam bewegende beelden.

Dat is dus het hiernamaals. Omgeven door de herinnering aan je belevenissen en ervaringen, dacht Reindert. Alsof ik mijn eigen archief geworden ben. Een archief, dat nooit door iemand anders geraadpleegd zal worden.

Ineens scheen diffuus daglicht. Reindert knipperde met de oogleden. Het gevoel, dat hij over een lichaam beschikte, kwam terug. Een scherpe pijn in zijn linkerbeen kwam opzetten. Hij hoorde een vrouwenstem en zacht geborrel.

Langzaam verscherpte zich zijn blik. Contouren verschenen in zijn gezichtsveld, kregen inhoud.

Ogen. Mondmaskers. Met latex bedekte vingers.

Reindert wilde schreeuwen en merkte, dat hij een zuurstofmasker droeg.

Hij zat bijna rechtop tegen een stapel kussens geleund.

De stem sprak geruststellende woorden.

Hij draaide zijn hoofd en keek een verpleegster in de ogen. Zij trok haar smoeltje naar beneden.

‘Dag mijnheer van Merode. Kunt u mij verstaan?’

Hij was te verbaasd om te knikken.

‘Kunt u mij verstaan, mijnheer?’

Ik ben dood geweest, dacht Reindert. De woorden die hij vormen wilde, leken langs het masker af te glijden. Hij kreeg het benauwd.

‘Probeert u niet te praten, mijnheer! Dan wordt u benauwd. Als u mij verstaat, knikt u dan!’ schreeuwde de